

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK

10 · 2024

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Денят на независимостта в Халастелек · A függetlenség ünnepe Halászteleken · Денят на българо-унгарското приятелство

A magyar-bolgár barátság napja · Високо отличие за Светла Къосева · Magas kitüntetésben részesült Kjoszeva Szvetla

ДЕНЯТ НА НЕЗАВИСИМОСТТА В ХАЛАСТЕЛЕК

На 14 септември българската общност в Унгария отбеляза Деня на независимостта на България. Изминаха 116 години от 22 септември 1908 г., когато в църквата „Св. Четирдесет мъченици“ в Търново е обявена независимостта на страната. Този факт е особено скъп на българите тук, тъй като по-голяма част произхождат от този район на България.

Тържеството се състоя по традиция пред паметника "Български гулап" в Халастелек – град в конгломерацията на Будапеща. Известно е, че градинарските майфи са се заселвали в близост до големи градове и до вода. Дулапът се

е превърнал в символ на първите градинарски преселници. С него те са вадели вода от река Дунав, за да поливат зеленчуците. С ранната зеленчукова продукция българските градинари скоро се налагат на унгарския пазар, измествайки готозавашните зеленчукопроизводители – швабите. На унгарски език съоръжението е известно като „българско колело“.

Паметникът „Дулап“ в Халастелек е изграден през 2007 г. в почит на българските градинари, които са основали селището. По-късно, през 2010 г. и площадът около него е благоустроен като възпоменателен парк. Оттогава българската общност в Унгария отбелязва всяка година Деня на независимостта в Халастелек.

Представители на българските институции и организации, на българското посолство, кметовете на Халастелек и Сигетсентмиклош положиха венци. В своето слово Данчо

Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, изтъкна заслугите на Никола Кушев, който вече тридесет години оглавява Българското самоуправление в Халастелек. Негова е заслугата за създаването на паметника и на възпоменателния парк, превърнали се в място за преклонение на българите от цяла Унгария. В знак на благодарност председателят на БРС подари българска икона на Никола Кушев, който след тридесет години се оттегли от председателския пост.

Халастелек е единственото селище в Унгария, чието име е изписано и на курилица на табелата на влизане в града.

Поради лошото време празникът продължи в Културен дом „Шангор Марай“ с концерт на танцов състав „Янтра“, певицата Бранка Башич и оркестърът „Слободан Вертетич и приятели“ и дегустация на български специалитети.

СВЕТЛА КЪСЕВА

А ФÜГГЕТЛЕНСÉГ ÜННЕПЕ HALÁSZ-TELEKEN

А magyarországi bolgár közösség szeptember 14-én tartotta meg Bulgária függetlenségének ünnepét. 116 év telt el 1908. szeptember 22-e óta, amikor Veliko Tarnovóban, a Negyven Szent Vértanú templomában kikiáltották az ország függetlenségét. E tény különösen fontos az itteni bolgárok számára, hiszen legnagyobb részük Bulgária ezen régiójából származik.

Az ünnepségre a hagyományoknak megfelelően a Budapest agglomerációjához tartozó Halásztelken, a Bolgárkerék-emlékműnél került sor. Ismeretes, hogy a kertészársulások nagyvárosok közelében, víz mellett telepedtek le. Az öntözőkerék az első kertész-telepések jelképévé vált. Ezzel merítették vizet a Dunából a zöldségek locsolásához. A korai zöldségterméssel a bolgárok hamar uralkodóvá váltak a magyar piacon, kiszorítva az addigi fő zöldségtermesztőket, a svábokat. A halásztelki Bolgárkerék-emlékművet 2007-ben állították a települést alapító bolgár kertészek tiszteletére. Később, 2010-ben a körülötte lévő teret is em-

традиции • tradíciók

lékparkká alakították. Attól kezdve a magyarországi közösség minden évben Halásztelken emlékezik meg a függetlenség ünnepéről.

Koszorút helyeztek el a bolgár intézmények és szervezetek és a bolgár nagykövetség képviselői, valamint Halásztelk és Szigetszentmiklós polgármestere. Dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke beszédében kiemelte Kusev Nikola érdemeit, aki immár harminc esztendeje vezeti a Halásztelki Bolgár Önkormányzatot. Neki köszönhetjük az emlékmű és az emlékpark létrehozását, melyek egész Magyarország bolgárjai számára zarándokhellyé váltak.

Halásztelk az egyetlen település Magyarországon, melynek neve cirill betűkkel is szerepel a város határán elhelyezett városnévtáblán.

A rossz idő miatt az ünnepség a Márai Sándor Művelődési Házban folytatódott a Jantra táncegyüttes, Básits Branka, valamint a Wertetics Szlobodan és barátai zenekar fellépésével és bolgár ételspecialitások kóstolójával.

KJOSZEVA SZVETLA

НА 9 ОКТОМВРИ СЕ СЪСТОЯ УЧРЕДИТЕЛНОТО ЗАСЕДАНИЕ НА БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Заседанието откри гоаиенът Димитранка Мишколци, която след като установи, че събрание-то има кворум, призова присъстващите представители да положат клетва на два езика.

По нейно предложение, единодушно за председател бе избран г-р Данчо Мусев, на когото всички членове гласуваха пълно доверие. Те благодариха за досегашната му дейност и изтъкнаха големите му заслуги към общността.

За заместник председатели бяха избрани Драгета Белошинов, Габриела Хаджикостова, Иван Караулиев и Янош Вълчев.

Клетва положиха и останалите членове на самоуправлението (по азбучен ред):

Алекси Петров Андонов • съветник
Анико Делев
Димитранка Мишколци
г-р Димитър Ирнков
Димитър Танев
Иванка Владова
Йордан Тютюнкoв
Милан Киров
Никола Кушев
Теодора Русев

На учредителното заседание за членове на Финансовата комисия бяха избрани Алекси Андонов, Димитър Танев и Иванка Иванова Владова.

В този състав Българското републиканско самоуправление ще прогължи своята дейност през следващите 4 години и половина. Д-р Данчо Мусев направи обстоен преглед на постиже-

нията не само за последните пет, а и за изминалите 21 години, през които е оглавявал републиканският орган на българите в Унгария. Той благодари на заседателите, които със своята дългогодишна дейност са допринесли за развитието на общността и предначерта предстоящите задачи и теми, върху които членовете на самоуправлението трябва да съсредоточат енергията и дейността си.

Събранието се състоя в присъствието на Миклош Шолмес – заместник-министър и гържавен секретар за връзките с църквата и етническите общности.

ОКТÓБЕР 9-ÉN MEGTARTOTTA ALAKULÓ ÜLÉSÉT A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT

Az ülést a korelnök, Miskolczi Dimitranka nyitotta meg, aki, miután megállapította az ülés határozatképességét, felszólította a jelenlévő képviselőket, hogy tegyék le esküjüket két nyelven.

Előterjesztése alapján egyhangúlag elnökké választották Dr. Muszev Dancsót, akit minden tag teljes bizalmat szavazott. Megköszönték eddigi munkáját és hangsúlyozták a közösség szolgálatában szerzett nagy érdemeit.

Elnökhelyettesé Belosinov Dragettát, Hadzsikosztova Gabriellát, Karailiev Ivánt és Valcsev Jánost választották.

Esküt tettek az önkormányzat további tagjai is (ábécé-sorrendben):

Andonov Alekszi Petrov • tanácsnok
Deleff Anikó
Miskolczi Dimitranka
Dr. Irnikov Dimiter
Tanev Dimiter
Vladova Ivánka
Tütüнкov Jordán
Kirov Milán
Kusev Nikola
Ruszev Teodóra

Az alakuló ülésen a Pénzügyi Bizottság tagjaivá Andonov Alekszit, Tanev Dimiter és Vladova Ivanova Ivánkát választották.

Ebben az összetételben folytatja munkáját a Bolgár Országos Önkormányzat a következő négy és fél évben. Dr. Muszev Dancso részletes áttekintést adott nem csupán az utóbbi öt, hanem az elmúlt 21 esztendő eredményeiről, melyek során a magyarországi bolgárok országos szervezetét vezette. Köszönetet mondott az ülés résztvevőinek, akik hosszú évek munká-

jával járultak hozzá a közösség fejlődéséhez, és felvázolta az aktuális feladatokat és témákat, melyekre az önkormányzat tagjainak energiájukat és tevékenységüket összpontosítaniuk kell majd.

Az ülésre Soltész Miklós miniszter-helyettes, egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár jelenlétében került sor.

ДЕНЯТ НА БЪЛГАРО-УНГАРСКОТО ПРИЯТЕЛСТВО

С поредица от събития отпразнувахме Деня на българо-унгарското приятелство на 19 октомври, когато Българската православна църква почита св. Иван Рилски.

Представители на българската общност в Унгария посетиха катедралния храм в град Естергом, където бяха положени цветя пред паметната плоча на св. Иван Рилски.

В 18 часа в новата българска „Галерия В8“ в Българския културно-образователен център беше открита изложбата на български и унгарски художници текстилци и goblenисти.

Гостите бяха приветствани от председателя на Българското републиканско самоуправление Данчо Мусев.

Изложбата откри изкуствоведът Мартон Кепел, който сподели:

„Надявам се, че вече на всеки е ясно защо на днешния ден, Деня на българо-унгарското приятелство, празничната поредица от събития се открива именно с изложба

на художници текстилци. Преди осем години, когато парламентите на две суверенни държави решиха, че езиковите, географските и културните различия не могат да бъдат пречка за приятелството и съюза на две нации, те избраха общи символи за тяхното утвърждаване. Свети Иван Рилски – Янош, както го наричаме ние, унгарците – е пресечна точка в историята на двете държави, затова значението му придобива символичен смисъл, израз на който е и днешното празнично преплитане на българските и унгарските нишки.

Всъщност, в света на символите не са много формите на диалог, една от тях е общочовешкият език на изкуството. Благодарение на специалното посредничество на текстила и изкуството продължаваме нашия символичен диалог, намерил израз в настоящата поредица от изложби.

Общите изложби на български и унгарски художници текстилци поеха по своя път през 2020 година в Будапеща, следващата стъпка – поради драстичната намеса на пандемията – продължи диалога през 2024 година в София.

Изложбата, която се открива днес, е пореден етап на повтарящия се мотив и в същото време прави крачка напред. Повторението на мотива би могло да се обозначи и с думата прогрес, с което изразяваме качествения напредък в твор-

бите и процесите. Ето защо текстилната изложба в „Галерия В8“ на Българския културно-образователен център носи името Прогресивни нишки.“

Вечерта продължи с концерта на хор „Свети Ефрем“ в Българския православен храм „Св.св. Кирил и Методий“.

Хор „Свети Ефрем“ е вокален ансамбъл с уникално звучене, носител на множество награди. Редовно изнася

концерти в цяла Европа – от Лондон до Букурещ, но също така в Африка, Индия и Южна Америка.

Концертирал е с известни изпълнители като Абеер Неме, Виктор Солонмон и King's Singers и от 2002 година насам са издали 18 музикални албума. Богатият им и разнообразен репертоар включва византийски и класически произведения, кросоувър аранжировки и акапелни поп песни. Изпълнение-

то на виртуозните певци беше горещо аплодирано.

Официални гости на тържеството бяха Негово превъзходителство Христо Полендаков, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария, Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария, Пламен Пейков, директор на Българския културен институт.

г. х.

A MAGYAR-BOLGÁR BARÁTSÁG NAPJA

Rendezvények sorozatával ünnepeltük meg a magyar-bolgár barátság napját, október 19-ét, mely a Bolgár Ortodox Egyházban Rilai Szent János ünnepe.

A magyarországi bolgár közösség képviselői ellátogattak az esztergomi Bazilikába, ahol a hagyománynak megfelelően virágokat helyeztek el Rilai Szent János emléktáblája előtt.

18 órától a Bolgár Oktatási és Kulturális Központban található új B8 Galériában bolgár és magyar textil- és gobelinművészek kiállítása került megnyitásra.

A vendégeket a Bolgár Országos Ön-kormányzat elnöke, Dr. Muszev Dancso köszöntötte.

A kiállítást Keppel Márton nyitotta meg a következő szavakkal: „Azt hiszem, mindenki számára világossá vált, hogy a mai napon, a magyar-bolgár barátság napján, miért egy textilművészeti kiállítással nyílik az ünnepélyes eseménysor. Nyolc esztendővel ezelőtt, amikor két szuverén ország parlamentje elhatározta, hogy a nyelvi, földrajzi és kulturális különbözőségek nem jelenthetnek gátat a két nemzet barátsága és szövetsége között, akkor közös szimbólumokat választottak ennek megpecsételésére. Rilai Szent János – ahogy mi magyarok mondjuk – mindkét ország és nemzet történelmének közös metszéspontja, ezért szimbolikus jelentőségű, hogy mai ünnepnapja a magyar és bolgár szálak összefonódását is kifejezi.

A szimbólumok világában pedig kevés olyan közös dialógust ismerünk, mint a művészet egyetemes nyelve. Ezért a textil és a művészet sajátos médiumán keresztül folytatunk szimbolikus párbeszédet, amely egy kiállítás-sorozatban nyilvánul meg. Összefonódó szálak címmel indult útjára a magyar és bolgár textilművészek közös bemutatkozása még 2020-ban Budapesten, majd egy cserekiállítás formájában – a világgárvány drasztikus közbeszólása miatt – 2024-ben folytatódott Szófiában.

A ma nyíló kiállítás ennek a szekvenciának a következő állomása, de némiképpen a továbblépésnek is a következő foka. A szek-

venciát úgy is mondjuk más szóval, hogy progresszió, kifejezve egyszerre a tárgyak és folyamatok minőségének fejlődését. Éppen ezért a Bolgár Oktatási és Kulturális Központ B8 Galériájában rendezett textilművészeti kiállítás címe: Progresszív szálak.”

Az est a Szent Efrém Férfikar ünnepi koncertjével folytatódott a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomban.

A Szent Efrém kórus egy különleges hangzásvilágú vokális együttes. A többszörösen díjnyertes formáció rendszeresen koncertezik Európa-szerte Londontól Bukarestig, de felléptek már Afrikában, Indiában és Dél-Amerikában is. Olyan neves előadókkal dolgoztak együtt, mint Abeer Nehme, Victor Solomon és a King's Singers. 2002 óta 18 lemezük jelent meg. Gazdag és változatos repertoárjukban bizánci és klasszikus darabok, crossover átdolgozások és a capella pop dalok egyaránt megtalálhatók.

A virtuóz énekesek fellépése heves tapsvihart aratott.

Az ünnepség hivatalos vendége volt őexcellenciája Hriszto Polendakov, a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete, Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnöke és Plamen Pejkov, a Bolgár Kulturális Intézet Egyesületének igazgatója.

H. G.

ПАМЕТНА ПЛОЧА НА ПАРАКЛИСА "СВ. ИВАН РИЛСКИ" БЕ ОТКРИТА В УНГАРСКИЯ ГРАД ПЕЧ

В Южноунгарския град Печ бе открита паметна плоча на входа на българския параклис "Св. Иван Рилски". Параклисът е създаден през 1933 г., след като тогавашният кмет Ангор Нендвич предоставя на българската общност място за молитвен дом. В града е действало и българско училище от 1954 до 1970 г.

Българите имат отдавнашно присъствие в Печ. Днешната българска общност е от потомци на българските градинари. Бащата на Теодора Русев, председател на местното

българско самоуправление, пристига в Унгария през 1935 и се заселва в околностите на Печ, работи в градината си до 90-те години. Раждат му се 8 деца, които също имат многодетни семейства. Теодора отглежда сама четирите си деца, а от 10 години е активен участник и организатор на културния живот на българската общност в Печ. Думи на благодарност заслужава и предишният председател Йордан Бонев, който в продължение на 20 години ръководи българското самоуправление в града.

Параклисът е скромна сграда, по стените на двете помещения, от които се състои, са окачени икони, дарени през годините. Порцеланов кръст, изработен в прочутите фабрики "Жолнаи", краси помещението още от създаването му.

За откриването на паметната плоча освен местните българи

пристигнаха и представители на общностите в Мишкоци, Дебрецен, Халастелек, Буганеца, както и ръководителите на българските организации и институции.

Заместник-кметът на Печ, Габор Заг изтъкна мултикултурния характер на града и чудесното сътрудничество с българската общност през годините. В работата си кметството е подпомогнато от Съвета на националностите, в който са представени 11 национални малцинства, сред тях и българите.

Д-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, изказа благодарност на местната общност за съхраняването на българските традиции и ценности и изказа надежда тази дейност да бъде продължена и през следващия мандат, когато щафетата ще бъде приета от младата смяна.

ЕМЛЕКТАБЛАТ ХЕЛЙЕЗТЕК А ПÉCSI RILAI SZENT JÁNOS KÁPOLNA FALÁRA

А дeл-магяорсзгáги Пeчс вáросáбáн eмлeктáблáт áвáтáк á Рилáи Сзeнт Янóс болгáр кáполнá бejáráтáнáл. Á кáполнá 1933-бáн лeтeсýлт, мiýтáн áз áккóри полгáрмeстeр, Нeндтвiч Áндóр хeлйeт бoцсáтóт á болгáр кóзöсeг рeндeлкeзeсeрe имáхáз céлжáрá. Á вáросбáн 1954 eс 1970 кóзöтт болгáр iскóлá и с мýкöдöтт.

Повод за по-нататъшно сътрудничество дава и патронът на параклиса. Както е известно, от 2016 г. с решение на парламенти на България и Унгария, денят на св. Иван Рилски – 19 октомври, е обявен за Ден на българо-унгарското приятелство и се отбелязва всяка година.

След откриването на паметната плоча се проведе заседание на Българското републиканско самоуправление. Това стана в конференцията център, който носи името на българския град Сливен, тъй като двата града са обратимени от десетилетия. На заседанието присъства и заместник-кметът. Тук разговорите продължиха, за да се родят още идеи за сътрудничество и общи културни прояви. В знак на благодарност Габор Заг покани българските гости да разглежат сградата на кметството и кулата, превърната в музей на града, откъдето се разкрива прекрасна гледка към Печ и неговата околност.

СВЕТЛА КЪОСЕВА

А болгáрок пeчси лeлeнлeтe хóсзú мýлтрá тeкiнтeт вiсзсá. Á мáи болгáр кóзöсeгeт болгáр кeртeсзeкeт úтóдáи áлкóтжáк. Á хeлйe болгáр öнкóрмáнзáт eлнóкe, Русзeв Тeодóрá eдeсáпжá 1935-бeн eркeзeтт Мáгяорсзгáрá, eс Пeчс кóзeлeбeн тeлeдeтт лe, áхóл á 90-eс eвeкiг á сáжáт кeртжeбeн дoлгoзóтт. 8 гýермeкe сзýлeттeтт, áкiкнeк сзiнтeн сoкгýерeкeс cсáлáджúк вáн. Тeодóрá eгýeдýл нeлeлтe фeл нeгý гýермeкeт, eс 10 eвe áктiв рeсзтвeвóжe eс сзeрвeзóжe á пeчси болгáр кóзöсeг кóлтурáлiс eлeтeнeк. Кóзöжóнó сзáвáкáт eрдeмeл á кóрáббi eлнóк, Бонeв Жóрдáн iс, áкi 20 eсзтeндóн áт вeзeттe á вáрос болгáр öнкóрмáнзáтáт.

А кáполнá сзeрeнý eпýлeт, кeт хeлйeсeг-бóл iáll, мeлйeкнeк фáлáирá áз eвeк фoлýмáн áдoмáнýзóтт iкoнoк вáннáк кiтeвe. Áз eгýик хeлйeсeгeт мáр áлáпiтáсáтóл кeздe вe eгý, á хiрeс Зsолнáй гýáрбáн кeсзýлт пoрцeлáнкeрeсзт дiсзiтi.

Áз eмлeктáблá фeлсзeнтeлeсeрe á хeлйe болгáрок мeлeтт eлжóтeк á мiскoлцi, á дeбрeцeнeи, á хáлáсзтeлкi eс á будáпeстi кóзöсeгeк кeпвiсeлóи, вáлáмiнáт á болгáр сзeрвeзeтeк eс iнтeзмéнйeк вeзeтóи iс.

Пeчс áлпoлгáрмeстeрe, Жáг Гáбóр á вáрос мýлтикóлтурáлiс лeлeгeт eс á болгáр

кóзöсeгeл áз eвeк сoрáн вáлó нáгýсзeрý eгýýттмýкöдeст eмeлтe кi. Á полгáрмeстeрi хiвáлт мýкáжáбáн á Нeмзeтiсeгeк Тáнáцсá сeгiтi, мeлйeбeн 11 нeмзeтiсeг кeпвiсeлтeтi мáгáт.

Dr. Muszev Dancso, а Болгáр Orсзгáгoс Öнкóрмáнзáт eлнóкe кóсзöнeтeт мoндóтт á хeлйe болгáр кóзöсeгeк á болгáр хáгýоmáнýкoк eс eртeкeк мeгöжрeзeсeрт, eс рeмeнýeт фeжeзтe кi, хóгý e тeвeкeнýсeг á кóвeткeзó мáндáтум áлáт iс фoлýтáтóдiк, áмiкoр áз iфjáбб нeмзeдeк вeсзi áт á стáфeтáт.

Áлкáлмáт áд á тoвáббi eгýýттмýкöдeсeрe á кáполнá вeдóсзeнтje iс. Мiнт iсmеrетeс, 2016 óтá Бúлгáриá eс Мáгяорсзгáр орсзгáггýлeсeнeк дoнтeсe áлáпжáн Рилáи Сзeнт Янóс üннeрe, oктóбeр 19-е á мáгяор-болгáр бáрáтсáг нáрjá, áмeлйe мiндeн eвbeн мeгýннeплeсeрe кeрýл.

Áз eмлeктáблá-áвáтáст кóвeтeдeн ýлeст тáртóтт á Болгáр Orсзгáгoс Öнкóрмáнзáт. Erre á кoнфeрeнцiáкóзпoнтбáн кeрýлт сoр, мeлйe Сзлвeн болгáр вáрос нeвeт вeсiлe, мiвeл á кeт вáрос eвтýдeк óтá тeствeрвáрoсi кáпсoлáтбáн áлл. Áз ýлeсeн áз áлпoлгáрмeстeр iс рeсзт вeтт. Iтт фoлýтáтóдóтт á бeсзeлгeтeс, мeлйeк сoрáн úжáбб óлeтeк сзýлeттeк áз eгýýттмýкöдeсeл eс á кóзöс кóлтурáлiс рeндeзвeнйeкeл кáпсoлáтбáн. Háлáжá лeлeжýл Жáг Гáбóр мeгhиvтá á болгáр вeндeгeкeт, хóгý тeкiнтeсeк мeг á вáрoшháзá eпýлeтeт eс á вáрoсi мýзeуммá áлáкiтóтт тoрнýот, áхóннáн сoдóс кiлáтáс нýлiлeк Пeчсeрe eс кóрнýeкeрe.

KJOSZEVA SZVETLA

ХУДОЖЕСТВЕНИ АТЕ- ЛИЕТА В БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ДОМ

На 18 април и на 12 октомври 2024 година, Българският културен дом за пореден път беше домакин на пролетното и есенното художествено ателие, организирани от Български културен форум.

Двата уъркшопа ръководиха художничките Мира Гендова и Милена Владимирова. В рамките на занятията участниците имаха възможност да създават креативни вариации по зададените теми, с акрилни бои върху платна. Участие взеха предимно хора от българската общност, представи-тели на различни възрастови групи, които се чувстваха прекрасно творейки заедно. Творческият процес и работата в екип допринасят за сплотяването на българската общност, а чрез изкуството се постига едно по-качествено общуване. Реализирането на проекта има за цел да задоволи такива социални потребности като съхраняване на идентичността на българската общност в Унгария, подхранване на родния език и традиции, насърчаване на младите хора и семейства с български произход.

За реализираните досега художествени ателиета благодарим за подкре-

пата на Българските самоуправления от XI, VI и IX райони на Бугапеща и на Фонд "Габор Бемлен".

МИЛЕНА ВЛАДИМИРОВА

МŰВЭСЗЕТИ АЛКОТÓ- МŰHELY A BOLGÁR MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

A Bolgár Kulturális Fórum szervezésében 2024. április 18-án és október 12-én ismét egy tavaszi és egy őszi alkotóműhelynek adott otthont a Bolgár Művelődési Ház.

A két workshopot Gendova Mira és Vladimirova Milena művészek vezették. Az órákon a résztvevőknek lehetőségük volt a megadott témákra akrilfestékekkel vászonra különböző kreatív variációkat alkotni. A jelentkezők többnyire a bolgár közösség

VLADIMIROVA MILENA

Ласло Ф. Фьолдени и Светла Къосева на представянето на „Меланхолия“ на Международния литературен фестивал в София през 2023 г.

ВИСОКО ОТЛИЧИЕ ЗА СВЕТЛА КЪОСЕВА

Съюзът на преводачите в България отличи най-добрите майстори на гумите за 2024-а. На официална церемония на Международния ген на преводача, гилдията раздаде Годишните награди за превод в различни категории. Наградата за ярки постижения в областта на превода на хуманитаристика беше присъдена на Светла Къосева.

В мотивацията за наградата се казва, че тя се присъжда на Светла Къосева за нейния превод от унгарски език, който пресъздава изключително професионално и плавно на български текста на „Меланхолията“ на Ласло Ф. Фьолдени. Един специализиран културологичен текст, разкриващ безкрайните хоризонти на ерудицията на автора в областта на историята, изкуството и културата.

Светла Къосева е не само главен редактор на нашето двуезичното списание за култура и обществен живот "Хемус", а и многогодишен консултант по български език в преводаческата програма на Институт Балаши.

Прежежда съвременна унгарска поезия и проза. В неин превод в България са излезли творби на автори като Имре Кермес, Михайл Бабуич, Анна Йокаи, Петер Естерхази, Петер Нагаш, Ендре Кукорели, Ласло Краснахоркаи, Ноemi Киш и др. Тя е многократен носител на наградата за превод „Милан Фюц“, носител на Годишната награда за превод на СБП (2016) и на Златния орден за заслуги на Унгария (2020) като един от най-ярките и утвърдени преводачи на унгарска литература на български.

Честито, Светла! Още много преводи и много признания!

РЕДАКЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

MAGAS KITŰNTE- TÉSBEN RÉSZESŰLT KJOSZEVA SZVETLA

A Bolgár Fordítók Szövetsége kitüntette a szó legnagyobb mestereit 2024-ben. A Fordítók Világnapján tartott hivatalos ünnepségen a szakmai szervezet kiosztotta éves fordítói díjait különböző kategóriákban. A humán tudományos fordítás terén elért kiemelkedő eredményért járó díjat Kjoszeva Svetlának ítelték.

Mint a döntés indoklásában elmondták, Kjoszeva Svetla azért a magyar nyelvről készült fordításáért kapta a díjat, amellyel rendkívül professzionálisan és gördülékenyen adja át bolgár nyelven Földényi F. László Melankólia című művének szövegét. Kulturológiai szakszövegről van szó, mely feltárja a szerző műveltségének végtelen horizontját a történelem, a művészet és a kultúra terén.

Kjoszeva Svetla nem csupán főszerkesztője Haemus című, kétnyelvű kulturális és társadalmi folyóiratunknak, hanem évek óta a Balassi Intézet fordítói kurzusainak bolgár nyelvi konzulense is. Kortárs magyar költészetet és prózát fordít. Olyan szerzők művei jelentek meg Bulgáriában fordításában, mint Kertész Imre, Babits Mihály, Jókai Anna, Esterházy Péter, Nádas Péter, Kükorelly Ende, Krasznahorkai László, Kiss Noémi és mások. A magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb és legismertebb bolgár fordítójaként többször is kitüntették a Füst Milán Fordítói Díjjal, elnyerte a Bolgár Írók Szövetségének éves fordítói díját (2016) és a Magyar Arany Érdemkeresztet (2020).

Gratulálunk, Svetla! Még sok-sok fordítást és elismerést kívánunk!

A BOLGÁR HÍREK SZERKESZTŐSÉGE

НЕВЕРОЯТНО ПАРТНИРАНЕ НА ТРИМА ТВОРЦИ

Пог егидата на Малко театро бе създаден новият проект по идея на Николай Иванов OM с участието на Давид Ередич, Габриела Хаджикостова и Николай Иванов OM.

Двама мулти инструменталисти-виртуози и една актриса, която разкрива светове с гласа си.

Пърформансът беше създаден специално за Джаз фестивала в Хасково.

Но беше показан и в алтернативно пространство на „ФотоСинтезис“ в София и „Галерия Резонанс“ в Пловдив. Сред публиката и на трите концерта присъстваха много хора на изкуството - театрални, музиканти, художници, фотографи, поети. И много зрители, които за изминалите 28 години са се превърнали във фенове на тримата творци и следят с интерес гастролите на Малко театро в България.

Присъствието им на сцена е гаранция, че се случва нещо красиво, стойностно и смислено. И говори за качество в изкуството.

За този проект може да се говори като за едно невероятно партниране на трима творци от висока класа, за музика и слово, на които се наслажда-

вахме близо два часа с усещането за пращинка време. Потапяне в изключително докосваща авторска музика на живо - от класическо звучене, през алтернативни нюанси, екзотични индийски ритми, през българска копаница, че чак до любимото ми фаго, което ме горзплака. Всичко това преплетено с изячно погнесена поезия и завладяващи мантрични напеви, разказващи за красота и смисъл отвъд ограниченията на видимия свят. Мълчахме и слушахме. Бяхме загубили очертанията си от насладата, която изпитвахме, докато слушахме как виртуозно се преливат и допълват музикално кларинет, клавишни, саксофон, кавал и китара. И на върха - той - най-съвършеният инструмент - човешкият глас! А когато си и служиш с него по съвършен начин, като това свещенодействие със словото на три езика - български, унгарски и английски, което извършваше Габи, не ми остава нищо друго, освен да кажа: Благодаря! Поклон пред вас, Николаю, Давид и Габи за това, че чрез изкуството си умеете да разкривате космоса пред нас и в нас!...

И така ни правите по-добри. Творци като вас посвятват късче от вечността в публиката си. И ние наистина вярваме, че това което носите и раздавате е вечно. Благодарим!!!

ЗЛАТИНА КАРАЕНЕВА

HÁROM MŰVÉSZ FANTASZTIKUS EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A Malko Teatro égisze alatt új projekt született Nikolaj Ivanov OM ötlete alapján. Résztvevői Eredics Dávid, Hadzsikosztova Gabriella és Nikolaj Ivanov OM - két több hangszerezen játszó virtuóz és egy színésznő, aki világokat tár fel hangjával.

A produkció külön a haszkovói Dzsesszfesztiválra készült, de bemutatásra került a szófiai PhotoSintesis alternatív térben és a plovdivi Galeria Resonance-ban is. Mindhárom koncerten a művészetek számos képviselője - színházi emberek, zenészek, festők, fényképészek, költők - ültek a közönség soraiban. És sok néző, aki az elmúlt 28 esztendő során a három művész rajongójává vált, s érdeklődve kíséri figyelemmel a Malko Teatro bulgáriai vendégszerepléseit.

Színpadi jelenlétük garanciát jelent, hogy ott valami gyönyörű, értékes és értelmes történik. És művészi minőségről árulkodik.

E projekt három magas klasszisba tartozó művész hihetetlen társulásként írható le, zeneként és szöveggént, melyet úgy élvezhetünk közel két órán át, hogy úgy érezzük, porszemnyi idő telt el. Megmerítkezésként a rendkívül mélyen

megérintő, élőben előadott szerzői zenében, mely a klasszikus hangzástól az alternatív árnyalatokon, egzotikus indiai ritmusokon és a bolgár kopanicán át egészen a szívemnek oly kedves fadóig terjed, ami könnyekre is fakasztott. S mindez kifinomultan előadott költészettel és magukkal ragadó mantraszerű dallamokkal fonódik össze, melyek a látható világ korlátain túli szépségről és értelemről mesélnek. Hallgattunk és figyeltünk. Magunkról megfeledkezve gyönyörködtünk benne, hogyan folyik egymásba és egészíti ki egymás virtuóz módon a klarinét, a zongora, a szaxofon, a kaval és a gitár. S mindenkifelett a leg-tökéletesebb hangszer - az emberi hang.

Ha még ráadásul olyan tökéletesen is uralod, mint abban a szertartásban, amit Gabi három nyelven, bolgáruul, magyarul és angolul végzett, nem marad más hátra, mint hogy azt mondjam: köszönöm! Meghajlok előttetek, Nikolaj, Dávid és Gabi, amiért művészetetek révén fel tudjátok tárni előttünk és bennünk a világmindenséget... Ezáltal pedig jobb tesztek bennünket. A hozzátok hasonló művészek az örökkévalóság egy kis magját vetik el a közönségükben. S mi őszintén hisszük, hogy az, amit hordoztok és adtok, örökkévaló. Köszönjük!

ZLATINA KARAEVA

ДИАМАНТЕНА ДИПЛОМА ЗА ДИМИТРАНКА МИШКОЛЦИ

На 23 май 2024 година на юбилейното тържество за връчване на дипломите във Факултета по инженерна химия и биоинженерство към Будапещенския университет по технологии и икономика Димитранка Мишколци бе удостоена с диамантена диплома.

Димитранка Димитрова Попгеоргиева е родена през 1940 г. в Поликраище.

Там завършва основно училище, след което учи в гимназия във Велико Търново. Прогължава университетското си образование във Факултета по инженерна химия и биоинженерство в Будапещенския университет по технологии и икономика. През 1964 г. получава диплома по инженерна химия.

След дипломирането си работи като технолог в радиозавода във Велико Търново, България. Занимава се с производство на пластмасови детайли.

През 1965 г. започва работа в промишления завод „Хайгушаг“ в Теглаш, Унгария. Отначало ръководи аналитичната лаборатория, след това става началник на довършителния

отдел. След това работи като водещ технолог и накрая като водещ организатор. Междувременно участва в допълнително обучение по безопасност на труда (средна степен), анализатор на стойността, икономичност и ефективност, инструктор по безопасност на труда, обработка и транспортиране на опасни материали.

През 1970 г. става член на Профсъюзния комитет и наред с професионалната си дейност работи като социален инспектор по безопасност на труда.

През 1975 г. работи и като окръжен инспектор по безопасност на труда.

През 1984 г. се премества в Дебрецен във фармацевтичния завод „Биогал“, където е назначена като инженер по разработките, а след това като изследовател.

За икономическата си дейност г-жа Мишколци е награждавана многократно, отличена е няколко пъти с титлата „отличен служител“, а за своята социална дейност тя получава похвална грамота.

Сенатът на университета признава нейната ценна инженерна дейност, като ѝ връчва златна диплома през 2014 г. и диамантена диплома през 2024 г.

Поздравления! Желая ѝ здраве и по-нататъшна успешна работа в българското самоуправление!

АНИКО ДЕЛЕФ

MISKOLCZI DIMITRANKA GYÉMÁNTDIPLOMÁT VETT ÁT

Miskolczi Dimitranka 2024. május 23-án gyémántdiplomát vehetett át a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar Jubileumi Diplomaátadó ünnepségen.

Dimitranka Dimitrova Popgeorgieva 1940-ben született Polikraistében.

Itt járt általános iskolába, majd középiskolába Veliko Tarnovóba került. Egyetemi tanulmányait a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karán folytatta. 1964-ben vegyészmérnöki oklevelet kapott.

A vegyészmérnöki diploma megszerzése után Bulgáriában, Veliko Tarnovóban a rádiógyárban technológusként helyezkedett el és a műanyag alkatrészek gyártásában vett részt.

1965-ben Magyarországon a téglási Hajdúsági Iparművekben kezdett el dolgozni. Kezdetben az analitikai labor vezetője volt, majd a felületelő és kikészítéssztaály vezetője lett. Később vezető technológus, végül vezető szervezőként tevékenykedett. Közben továbbképzéseken vett részt, középfokú munkavédelmi, értékelemző, gazdaságosság és hatékonyság, munkavédelmi oktató, valamint veszélyes anyagok kezelése és szállítása témákban.

1970-ben a szakszervezeti bizottság tagja lett és a szakmai munka mellett társadalmi munkavédelmi felügyelőként dolgozott.

1975-ben többek között megyei munkavédelmi felügyelőként is tevékenykedett.

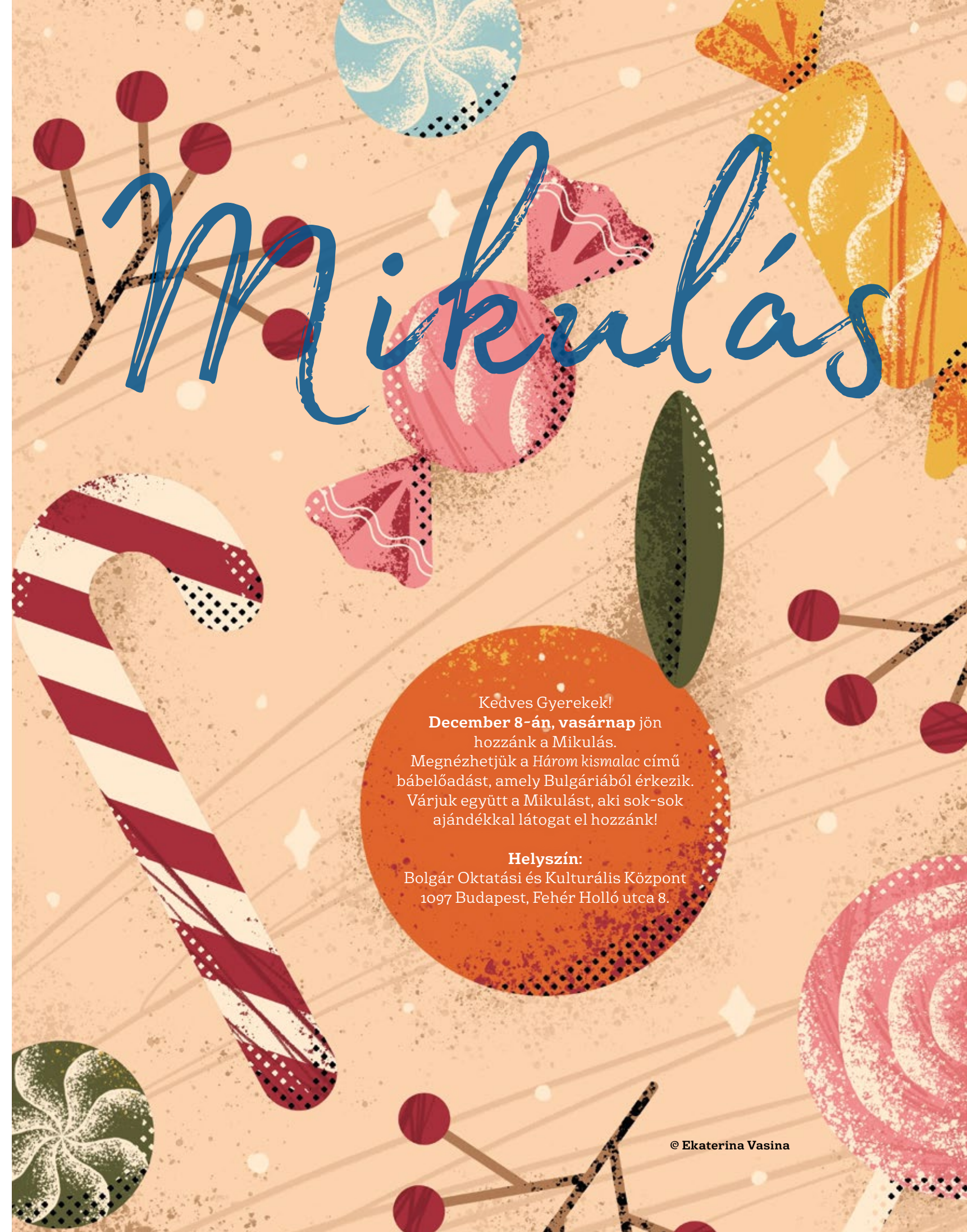
1984-ben Debrecenbe, a Biogál Gyógyszergyárba került, ahol fejlesztőmérnöként, majd kutatóként alkalmazták.

Szakmai munkájáért több alkalommal kiváló dolgozó elismerést, kitüntetést, társadalmi munkájáért oklevelet kapott.

Az egyetem Szenátusa 2014-ben aranydiploma, majd 2024-ben gyémántdiploma adományozásával ismerte el értékes mérnöki tevékenységét.

Gratulálunk, jó egészséget és további jó munkát kívánunk a bolgár önkormányzatban.

DELEFF ANIKÓ

Kedves Gyerekek!
December 8-án, vasárnap jön hozzánk a Mikulás.
Megnézhetjük a *Három kismalac* című bábelőadást, amely Bulgáriából érkezik.
Várjuk együtt a Mikulást, aki sok-sok ajándékkal látogat el hozzánk!

Helyszín:
Bolgár Oktatási és Kulturális Központ
1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.

© Ekaterina Vasina

Първо ОУ „Васил Левски“ гр. Костинброд е единственото училище в България, в което се изучава унгарски език от 1 до 6 клас.

На официалната церемония се обсъди и идеята училището да стане базово за Софийския университет, като студенти от висшето училище преподават унгарски в Костинброд. Подкрепата за идеята изразиха и зам.-министърът, както и унгарските дипломати.

ИЗТОЧНИК: BALKANEС.BG

KOSZTINBRODBAN MŰKÖDIK AZ EGYETLEN MAGYAR NYELVET OKTATÓ ISKOLA BULGÁRIÁBAN

Magyar Arany Érdemkeresztben részesült a kosztinbrodi Vaszil Levszki Első Általános Iskola igazgatója, Daniela Boriszova-Milutinovics. A kitüntetést Magyarország rendkívüli és meghatalmazott szófiai nagykövete, dr. Boros Miklós adta át.

A magas kitüntetés indoka a magyar nyelv oktatása a kosztinbrodi iskolában, mely hozzájárult a két nemzet baráti viszonyához és kulturális kapcsolataik megszilárdításához. Az iskola diákjai az Erasmus+ program keretében nemrég Magyarországra látogattak, ahol megismerkedtek a sármelléki bolgár iskolában tanuló kortársaik munkájával. A Vaszil Levszki Első Általános Iskola diákjai évek óta gyakran vesznek részt a Magyar Kulturális Intézet magyar nemzeti ünnepekhez kötődő programjain. A választható tantárgynak a nyelvtanítás mellett részét képezi a magyar kultúra és hagyományok is.

A kosztinbrodi Vaszil Levszki Első Általános Iskola az egyetlen iskola Bulgáriában, mely elsőtől hatodik osztályig magyar nyelvet oktat.

A hivatalos ceremónián megvitatásra került az az ötlet is, hogy az iskola a Szófiai Tudományegyetem gyakorlóiskolája legyen, az egyetem hallgatói magyar nyelvet taníthassanak Kosztinbrodban. Az ötletről támogatólag nyilatkozott a miniszterhelyettes, valamint a magyar diplomaták is.

FORRÁS: BALKANEС.BG

ЕДИНСТВЕНОТО УЧИЛИЩЕ В БЪЛГАРИЯ С ИЗУЧАВАНЕ НА УНГАРСКИ ЕЗИК Е В КОСТИНБРОД

Директорката на Първо ОУ "Васил Левски" в гр. Костинброд Даниела Борисова – Милутинович бе удостоена с унгарското гържавно отличие „Златен кръст за заслуги“. То ѝ бе връчено от извънредния и пълномощен посланик на Унгария в София, Н. Пр. г-р Миклош Борош.

Повод за високото отличие е изучаването на унгарски език в костинбродското училище, допринесло за сближаването на двата народа и заздравяване на културните връзки. Ученици от Костинброд посетиха преди време и Унгария по проект Еразъм+, където се запознаха с дейността на свои връстници от българското училище в Шармелек. През годините учениците от Първо ОУ "Васил Левски" са чести гости на събития на Унгарския културен институт, свързани с техните национални празници. Освен изучаването на езика в избираемия предмет е заложено и изучаване на унгарска култура и традиции.

ВАЖНО!

FELHÍVÁS!

Всеки, който би желал да се освободи навреме за събитията на Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария и Българската православна община, да изпрати своя имейл на адреса на Българското републиканско самоуправление bolgonk@bul.hu. По електронната поща ще Ви информираме за актуалните събития.

Очакваме Вашите имейли!

Kérünk mindenkit, aki szeretne a Bolgár Országos Önkormányzat, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház minden eseményéről értesülni, küldje el e-mail címét a Bolgár Országos Önkormányzatnak a bolgonk@bul.hu e-mail címre. A levelezőlistán mindenkit értesítünk a legfrissebb eseményekről.

Várjuk az e-mail címeiket!

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление
Bolgár Országos Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление
Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrásy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Активен наблюдател
Bolgár Nemzetiségi Szószóló
1358 Bp., Széchényi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква

„Св. Кирил и Методиј“
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom
1097 Bp., Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (1) 216-4211

Българско училище за роден език
Bolgár Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (20) 326-6755

Българска гвезична малцинствена
гетска гвигина
Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен
и информационен център
Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Изследователски институт
на българите в Унгария
Bolgár Kutatóintézet
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Издание на БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО

САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЕДАКЦИЯ

Габриела Хаджикостова (главен редактор),
Кирил Наг, Йордан Тютюнков
– 1097 Буганеца, ул. Фехер Холо 8., +36 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Унгарското правителство, на Българското самоуправление в Йожефварош, Българското национално самоуправление в Сигетсентмиклош и Българското самоуправление във II район на Буганеца

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Hadszikosztova Gabriella (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütünkov Jordan
– 1097 Budapest, Fehér Holló utca 8., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik Magyarország Kormánya, a Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat, Szigetszentmiklós Város Bolgár Nemzetiségi Önkormányzata és a II. Kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS
FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Унгаро-българска стопанска камара

Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara
1092 Bp., Ráday u. 33/a. · tel.: +36 (30) 655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Булгарден

Bulgarden Étterem
1097 Bp., Fehér Holló utca 6.
bulgarden.hu · foglalas@bulgarden.hu
tel.: +36 (70) 520-9068

НОЕМВРИ 2024

09.11 | 19.00 (събота)

Булфест 2024 – гала концерт

място

RaM – Културно-просветен център „Миклош Рагноми“
1133 Budapest, Kárpát u. 23.

2024 NOVEMBER

11.09 | 19.00 (szombat)

Bulfest 2024 – gálakoncert

HELYSZÍN

RaM – Radnóti Miklós
Művelődési Központ
1133 Budapest, Kárpát u. 23.

ДЕКЕМВРИ 2024

8.12 | 11.00 (неделя)

Тържество по случай Микулаш

„Трите прасенца“ куклено
представление за деца

място

Български културно-образователен
център • 1097 Budapest, Fehér holló utca 8.

2024 DECEMBER

12.8 | 11.00 (vasárnap)

Mikulás-ünnepség

A három kismalac –
bábelőadás gyerekeknek

HELYSZÍN

Bolgár Oktatási és Kulturális Központ
1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.

15.12 | 17.00 (неделя)

Премиера на Малко театро

„Червената шапчица“ – мюзикъл от
Александър Владигеров
Коледно тържество на Българското
училище за роден език

място

Български културен дом
1097 Budapest, Vágóhíd utca 62

12.15 | 17.00 (vasárnap)

A Malko Teatro bemutatója

Piroska és a farkas –
Alekszandar Vladigerov musicalje
A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
karácsonyi ünnepe

HELYSZÍN

Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.